

OPIS TECHNICZNY – CZĘŚĆ ELEKTRYCZNA

1. Dane ogólne

1.1. Inwestor

Urząd Gminy Ceglów, ul. Kościuszki 4. 05-319 Ceglów

1.2. Wykonawca dokumentacji

TWŚ PROJEKTOWANIE JANUSZ URBANOWICZ ul Niedźwiedzia 51/3,
54-232 Wrocław,

1.3. Podstawowy cel, zakres i przedmiot opracowania dokumentacji technicznej części elektrycznej

Przedmiotem niniejszej części opracowania jest Projekt Budowlany /PB/ branży elektrycznej *Przebudowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Ceglów* i w tej branży obejmuje budowę nowych i przebudowę istniejących następujących obiektów:

Nowe obiekty projektowane:

- Obiekt 03 – komory osadu czynnego
- Obiekt 04 – osadniki wtórne
- Obiekt 05 – pompownia osadów
- Obiekt 06 – zbiornik ścieków oczyszczonych
- Obiekt 07 - stacja dmuchaw
- Obiekt 10 - wiata odbioru osadu
- Obiekt 12 - magazyn osadu odwodnionego
- Obiekt 13 - komora pomiarowa ze zwężką
- Obiekt 14 - zbiornik ścieków dowożonych
- Obiekt 15 - pompownia wielofunkcyjna
- Kablowe linie zasilające i sterowniczo - sygnalizacyjne do projektowanych obiektów.
- Spalinowy przewoźny zespół prądotwórczy dla awaryjnego zasilania Oczyszczalni ścieków w energię elektryczną o napięciu 3x230/400 V 50 Hz i mocy 55 kVA.

Istniejące obiekty do przebudowy

- Obiekt 01 – budynek krat i piaskownika.
- Obiekt 02 – pompownia ścieków surowych – zbiornik retencyjny
- Obiekt 09 – stacja mechanicznego odwadniania osadu – budynek techniczny
- Obiekt 08 - komora stabilizacji osadu nadmiernego
- System sterowania i automatyki obejmujący całą oczyszczalnię.

Projekt niniejszy obejmuje branżę elektryczną u zakresie zasilania w energię elektryczną, instalacji i urządzeń elektrycznych oraz wytycznych do organizacji systemu przekazywania informacji do Dyspozytorni.

Celem opracowania jest przedstawienie materiałów o zakresie i wielkości robót elektrycznych.

Zakres opracowania obejmuje dane bilansowe zapotrzebowania mocy i energii, opis rozwiązań technicznych, część graficzną a w szczególności:

- Dodatkowe wyposażenie istniejącej rozdzielnicy głównej zasilającej obiekty oczyszczalni ścieków R 09/RG.
- Dobór baterii kondensatorowej dla kompensacji energii biernej
- Montaż nowej firmowej szafki zasilająco – sterowniczej R 09.1 dla stacji odwodnienia osadu w ob. 09 wraz z instalacjami elektrycznymi.
- Przebudowa i rozbudowa instalacji ogólnego przeznaczenia w budynku technicznym i wiacie odbioru osadu .
- Dobór i wyposażenie projektowanej rozdzielnicy R 07 w Stacji dmuchaw służącej dla zasilania i sterowania trzech dmuchaw, urządzeń obiektu 03, 04, 05 i 15 wraz z instalacjami elektrycznymi w tych obiektach.
- Dobór i wyposażenie nowej szafki zasilająco – sterowniczej R 02 dla zasilania dwóch pomp i jednego mieszadła w pompowni ścieków wraz z instalacjami elektrycznymi.
- Dobór i wyposażenie nowej szafki zasilająco – sterowniczej R 14 dla zasilania urządzeń w zbiorniku ścieków dowożonych wraz z instalacjami elektrycznymi.
- Dobór i wyposażenie nowej szafki zasilająco – sterowniczej R 13 dla zasilania urządzeń w komorze pomiarowej wraz z instalacjami elektrycznymi.

- Dobór i wyposażenie nowej szafki zasilająco – sterowniczej R 08 dla zasilania urządzeń w komorze stabilizacji osadu nadmiernego wraz z instalacjami elektrycznymi.
- Dobór i wyposażenie nowej szafki zasilająco R 12 dla zasilania urządzeń w magazynie osadu odwodnionego wraz z instalacjami elektrycznymi.
- Montaż nowej firmowej szafki zasilająco – sterowniczej R-01.1 dla kraty i piaskownika w ob. 01 wraz z instalacjami elektrycznymi.
- Wykonanie instalacji elektrycznych siłowych, oświetleniowych, sterowniczych i odgromowych z uziemieniami i połączeniami wyrównawczymi dla wszystkich nowych urządzeń technologicznych.
- Budowa kablowej sieci oświetlenia terenu oczyszczalni ścieków
- Stworzenie podstaw do realizacji efektywnego systemu sterowania procesami biologicznego oczyszczania ścieków.

Nadrzędną zasadą przy opracowywaniu niniejszego projektu było maksymalne wykorzystanie istniejącej głównej rozdzielnicy R 09/RG w budynku Dyspozytorni dla zasilania nowych urządzeń na oczyszczalni ścieków.

1.4. Podstawa opracowania

Podstawą techniczną opracowania Projektu Budowlanego były następujące materiały:

- Opracowany Projekt Budowlany branży technologicznej, branży instalacyjnej i branży architektoniczno-konstrukcyjnej na wyszczególniony wyżej zakres prac.

Projekty te zamierają wszelkie wytyczne dla branży elektrycznej,

- Mapy sytuacyjno-wysokościowe w skali 1:500 terenu Oczyszczalni Ścieków.
- Udostępniona częściowa Dokumentacja techniczna /egz. archiwalne/ istniejących obiektów oczyszczalni ścieków.
- Przeprowadzona wizja lokalna na obiektach istniejących i wykonana niezbędna inwentaryzacja dla celów projektowych.

1.5. Zapotrzebowanie mocy i energii elektrycznej

Zgodnie z dokumentacją projektowanych obiektów wielkość mocy i energii

zapotrzebowanej z istniejącej rozdzielni RGO będzie wynosiła:

$$P_i = 66,0 \text{ kW} \quad P_o = 54,0 \text{ kW}$$

Łączne zapotrzebowanie mocy zarówno dla potrzeb technologicznych, jak i dla potrzeb ogólnych przez te obiekty przy zastosowaniu współczynnika nakładania się obciążeń szczytowych $k_j = 0,7$ wyniesie:

$$P_o \text{ max} = 38,0 \text{ kW}$$

Łączne zapotrzebowanie energii elektrycznej zarówno dla potrzeb technologicznych, jak i dla potrzeb ogólnych przez te obiekty wyniesie:

$$A = 0,5 \times P_o \text{ max} \times 8760 = 0,5 \times 38,0 \times 8760 = 166,440 \text{ MWh/rok}$$

Jednostkowe zapotrzebowanie energii przy dopływie $Q_{\text{śrd}} = 500,0 \text{ m}^3/\text{d}$ ścieków

$$A = \frac{166,440}{500 \times 365} = 0,91 \text{ kWh/1 m}^3$$

1.6. Opis istniejącego układu zasilania obiektów Oczyszczalni i projektowane zmiany

Zasilanie Oczyszczalni ścieków w energię elektryczną wykonane jest z usytuowanej poza jej terenem słupowej stacji transformatorowej 15/0,4 kV R - Oczyszczalnia z transformatorem o mocy 160 kVA.

Stacja ta zasilana jest linią napowietrzną SN 15 kV 3xAFL35 mm² z lokalnej sieci Energetyki.

Z szafki rozdzielczej NN tej stacji wyprowadzona jest linia kablowe niskiego napięcia 3x230/400 V LKp-1 typu YAKY 4x150 mm² /1 kV o długości 390 m do złącza kablowego Zk – 3a zabudowanego na zewnętrznej ścianie Budynku technicznego

Ze złącza tego, przez skrzynkę z przekładnikami prądowymi 150/5A, skrzynkę z licznikami kWh i kVA_{rh} pomiaru energii oraz skrzynkę z rozłącznikiem bezpiecznikowym 160A wyprowadzona jest linia wewnętrzna typu YAKY 4x120 mm² w PVL do rozdzielnic głównej R 9/RGRG 3x230/400 V 50 Hz.

Obok skrzynki pomiaru energii usytuowana jest również skrzynka z Głównym Wyłącznikiem P-poż oraz skrzynka podłączeniowa przewoźnego agregatu prądotwórczego podłączona do rozdzielnic R 09/RG kablem YAKY 4x50 mm²/1kV

Jest to rozdzielnica istniejąca usytuowana w pomieszczeniu Budynku technicznego sąsiadującym ze Stacją odwodnienia osadu.

Rozdzielnica ta zestawiona jest z dwóch szaf rozdzielczych wnekowych , przy czym szafa 1 zawiera urządzenia pomiaru prądu i napięcia, wyłącznik główny – przełącznik PZK „zasilanie podstawowe” z sieci ZE – 0 – „zasilanie rezerwowe” ze spalinowego przewoźnego zespołu prądotwórczego, a szafa 2 zawiera, pola odpływowe do istniejących na terenie oczyszczalni istniejących obiektów technologicznych oraz obwody odpływowe oświetlenia wewnętrznego i oświetlenia terenu..

Stan techniczny rozdzielnic jest dobry i mimo rozbudowy Oczyszczalni, nie wymaga specjalnej modernizacji.

Rozdzielnica wymaga jedynie wyposażenia w urządzenia ochrony przepięciowej i szynę PE, ponieważ zakłada się, że od tej rozdzielnic obowiązuje układ zasilania obiektów oczyszczalni będzie układ TN-S.

W projekcie niniejszym przyjęto również zakup i wyposażenie Oczyszczalni w przewoźny spalinowy zespół prądotwórczy.

1.7. Zasilanie projektowanych i istniejących obiektów w energię elektryczną

Zaprojektowano nowymi liniami kablowymi niskiego napięcia z przewodami miedzianymi z istniejącej rozdzielnic R 09/RG w pięcioprzewodowym układzie TN - S.

Projektowana rozdzielnica R 07 w Stacji dmuchaw zasilana zostanie linią kablową typu YKYżo 5x16 mm²/1 kV.

Istniejąca rozdzielnica R 01 przy Budynku krat zasilana zostanie nową linią kablową typu YKYżo 5x10 mm²/1 kV.

Wszystkie pozostałe rozdzielnice obiektowe zasilane zostaną nowymi liniami kablowymi typu YKYżo 5x6 mm²/1 kV.

1.8. Opis istniejącego systemu sterowania i nadzoru pracy Oczyszczalni ścieków

Na terenie oczyszczalni ścieków brak zorganizowanego systemu informacji i automatycznej pracy urządzeń technologicznych.

Większość urządzeń technologicznych sterowana jest lokalnie i nadzorowana przez obsługę bezpośrednio na rozdzielnicach obiektowych, a tylko nieliczne urządzenia pracują w układzie automatyki lokalnej.

1.9. Zabezpieczenie przed porażeniem

W istniejącym systemie zasilania oczyszczalni ścieków i jej obiektów oraz urządzeń energią elektryczną obowiązuje układ TN-C z urządzeniami zapewniającymi dostatecznie szybkie wyłączenie uszkodzonych elementów sieci.

Układ taki sam zostanie zaproponowany dla zasilania zewnętrznego Oczyszczalni, natomiast dla zasilania obiektów i urządzeń na jej terenie przewiduje się układ TN-S.

2. Dane szczegółowe

2.1. Kablowe linie zasilające NN 3x230/400 V 50 Hz

W ramach rozbudowy Oczyszczalni przewiduje się również budowę nowych linii kablowych niskiego napięcia spełniających zarówno wymagania przepisów i norm w zakresie ochrony przeciw porażeniowej, jak i nowych wymagań technicznych.

Nowa sieć zasilająca i sterowniczo - sygnalizacyjna winna być układana w ziemi w wydzielonych pasach infrastruktury, tak, aby jej ewentualna naprawa nie powodowała konieczności dużych prac rozbiórkowych nawierzchni dróg.

Przewiduje się wykonanie sieci kablami z żyłami miedzianymi w układzie TN-S.

W doborze kabli winna być uwzględniona konieczna 30% rezerwa przekroju na ewentualną dalszą rozbudowę.

Przekroje kabli winne uwzględniać dopuszczalną gęstość prądu, dopuszczalne spadki napięć, stratę mocy, a w szczególności skuteczną ochronę przeciw porażeniową.

Trasy linii kablowych przewidzianych do ułożenia w ziemi wrysowano na planie sytuacyjnym.

Wykaz wszystkich połączeń kablowych między rozdzielnią R 09/RG, a rozdzielnicami obiektowymi podano na załączonym planie sytuacyjnym i schematach.

2.2. Rozdzielnice niskiego napięcia 3x230/400 V 50 Hz

2.2.1. Rozdzielnica niskiego napięcia 3x230/400 V R 07 w Stacji dmuchaw

Rozdzielnica ta stanowi zestaw dwóch szaf typu PRISMA GR /Schneider Electric z indywidualnym wyposażeniem w aparaturę rozdzielczą i łączeniową.

Szafa 1 zawierała będzie pole zasilające, odpływy dla potrzeb ogólnych obiektu Stacji dmuchaw i Bloku biologicznego, oraz falowniki firmy „YASKAWA” typ CIMR J7AC44PO przez które zasilane będą wszystkie dmuchawy oraz sterownik dla ich przemiennego sterowania.

Szafa ta na elewacji frontowej zawierać będzie aparaturę sterowniczo – sygnalizacyjną.

Szafa 2 zawierała będzie falowniki firmy „YASKAWA” typ CIMR E7 Z4 1P5 przez które zasilane będą pompy zatapialne Po1/05, Po2/05 i Po3/05 w pompowni osadu (ob. O5), sterownik dla ich sterowania, styczniki w obwodzie falownika oraz zamontowaną na elewacji frontowej aparaturę sterowniczo – sygnalizacyjną.

Szafa 2 zawierała będzie styczniki i elektroniczne zabezpieczenia typu MiCom P211 dla pomp P1/15 i P2/15 oraz zamontowaną na elewacji frontowej aparaturę sterowniczo – sygnalizacyjną.

Jako system ochrony przed porażeniem przyjęto układ TN-S z aparaturą zapewniającą dostatecznie szybkie wyłączenie uszkodzonego elementu instalacji.

Opisy dobranych urządzeń rozdzielczych, sterowniczych, sygnalizacyjnych i regulacyjnych podano na załączonych schematach.

Schemat blokowy rozdzielnicy dołączono do części rysunkowej projektu.

2.2.2. Rozdzielnica niskiego napięcia 3x230/400 V R 14 przy zbiorniku ścieków dowożonych

Zaprojektowano rozdzielnice szafkowe w obudowie f – my Schneider Electric typu PLM – 64 KT o stopniu ochrony IP66 z drzwiczkami przezroczystymi Altuglas i wewnętrzną płytą montażową do zamontowania na fundamencie firmowym bezpośrednio przy zbiorniku.. Schemat strukturalny rozdzielnicy dołączono do części rysunkowej projektu.

Układ zasilania TN-S 3 x230/400 V 50Hz.

Z rozdzielni ZF RNN01 zasilane będą:

- Napęd elektryczny zasuwy nożowej
- Gniazda wtykowe 230V, 400V i 24V zabudowane bezpośrednio na obudowie

rozdzielniczy.

Szafka zawierała będzie styczniki w obwodzie zasuwy elektroniczne zabezpieczenia typu MiCom P211 oraz zamontowaną na elewacji frontowej aparaturę sterowniczo – sygnalizacyjną.

Wykaz wszystkich urządzeń podano na załączonym schemacie blokowym rozdzielniczy.

Schemat blokowy rozdzielniczy dołączono do części rysunkowej projektu.

2.2.3. Rozdzielnicza niskiego napięcia 3x230/400 V R 13 przy korycie pomiarowym

Zaprojektowano rozdzielnicę szafkową w obudowie f – my Schneider Electric typu PLM – 64 KT o stopniu ochrony IP66 z drzwiczkami przezroczystymi Altuglas i wewnętrzną płytą montażową do zamontowania na fundamencie firmowym bezpośrednio przy korycie pomiarowym.

Schemat blokowy rozdzielniczy dołączono do części rysunkowej projektu.

Układ zasilania TN-S 3 x230/400 V 50Hz.

Z rozdzielniczy R 13 zasilane będą:

- Urządzenia do pomiaru jakości i przepływu ścieków
- Gniazda wtykowe 230V, 400V i 24V zabudowane bezpośrednio na obudowie rozdzielniczy.

Szafka zawierała będzie przetworniki i zabezpieczenia obwodów oraz zamontowaną na elewacji frontowej aparaturę pomiarową.

Wykaz wszystkich urządzeń podano na załączonym schemacie blokowym rozdzielniczy.

Schemat blokowy rozdzielniczy dołączono do części rysunkowej projektu.

2.2.4. Rozdzielnicza niskiego napięcia 3x230/400 V R 02 przy pompowni ścieków

Zaprojektowano rozdzielnicę szafkową w obudowie f – my Schneider Electric typu PLM – 64 KT o stopniu ochrony IP66 z drzwiczkami przezroczystymi Altuglas i wewnętrzną płytą montażową do zamontowania na fundamencie firmowym bezpośrednio przy zbiorniku..

Schemat blokowy rozdzielniczy dołączono do części rysunkowej projektu.

Układ zasilania TN-S 3 x230/400 V 50Hz.

Z rozdzielniczy R 02 zasilane będą:

- Pompa zatapialna ścieków P1/02
- Pompa zatapialna ścieków P2/02
- Mieszadło zatapialne M1/02
- Gniazda wtykowe 230V, 400V i 24V zabudowane bezpośrednio na obudowie rozdzielnicy.

Rozdzielnica zawierała będzie falowniki firmy „YASKAWA” typ CIMR E7 Z4 1P5 przez który zasilane będą pompy zatapialne w pompowni ścieków, sterownik dla ich sterowania, styczniki w obwodzie falownika i stycznik „by pass”, stycznik dla mieszadła elektroniczne zabezpieczenia typu MiCom P211 oraz zamontowaną na elewacji frontowej aparaturę sterowniczo – sygnalizacyjną.

Jako system ochrony przed porażeniem przyjęto układ TN-S z aparaturą zapewniającą dostatecznie szybkie wyłączenie uszkodzonego elementu instalacji.

Opisy dobranych urządzeń rozdzielczych, sterowniczych, sygnalizacyjnych i regulacyjnych podano na załączonych schematach.

Wykaz wszystkich urządzeń podano na załączonym schemacie blokowym rozdzielnicy.

Schemat blokowy rozdzielnicy dołączono do części rysunkowej projektu.

2.2.5. Rozdzielnica niskiego napięcia 3x230/400 V R 08 przy komorze tlenowej stabilizacji osadu

Zaprojektowano rozdzielnicę szafkową w obudowie f – my Schneider Electric typu PLM – 64 KT o stopniu ochrony IP66 z drzwiczkami przezroczystymi Altuglas i wewnętrzną płytą montażową do zamontowania na fundamencie firmowym bezpośrednio przy zbiorniku.. Schemat blokowy rozdzielnicy dołączono do części rysunkowej projektu.

Układ zasilania TN-S 3 x230/400 V 50Hz.

Z rozdzielnicy R 02 zasilane będą:

- Mieszadło zatapialne M1/08
- Urządzenia do pomiaru poziomu napełnienia komory (miernik ultradźwiękowy)
- Gniazda wtykowe 230V, 400V i 24V zabudowane bezpośrednio na obudowie rozdzielnicy.

Rozdzielnica zawierała będzie stycznik w obwodzie mieszadła, elektroniczne zabezpieczenia typu MiCom P211 oraz zamontowaną na elewacji frontowej aparaturę sterowniczo – sygnalizacyjną i pomiarową.

Jako system ochrony przed porażeniem przyjęto układ TN-S z aparaturą zapewniającą dostatecznie szybkie wyłączenie uszkodzonego elementu instalacji.

Opisy dobranych urządzeń rozdzielczych, sterowniczych, sygnalizacyjnych i pomiarowych podano na załączonych schematach.

Wykaz wszystkich urządzeń podano na załączonym schemacie blokowym rozdzielnicy.

Schemat blokowy rozdzielnicy dołączono do części rysunkowej projektu.

2.2.6. Rozdzielnica niskiego napięcia 3x230/400 V R 01 przy budynku krat

Jest to rozdzielnica istniejąca zabudowana na zewnętrznej ścianie Budynku krat i poza drobnymi uzupełnieniami w urządzenia rozdzielcze oraz przystosowania jej do układu TN – S nie wymaga przebudowy..

Układ zasilania TN-S 3 x230/400 V 50Hz.

Z rozdzielnicy R 13 zasilane będą:

- Szafka firmowa R 01.1 dla kraty i przenośnika
- Pompa odwadniająca
- Rozdzielnica R 02 przy Pompowni ścieków
- Wentylacja, instalacja oświetleniowa budynku i instalacja grzewcza.

Szafka zawierała będzie przetworniki i zabezpieczenia obwodów oraz zamontowaną na elewacji frontowej aparaturę pomiarową.

Wykaz wszystkich urządzeń podano na załączonym schemacie blokowym rozdzielnicy.

Schemat blokowy rozdzielnicy dołączono do części rysunkowej projektu.

2.2.7. Firmowe szafki zasilające – sterownicze

Dla większości urządzeń technologicznych przewiduje się montaż lokalnych szafek sterowniczo-sygnalizacyjnych.

W szafkach tych zamontowana będzie aparatura dla sterowania lokalnego oraz urządzenia sygnalizacji pracy i awarii.

3. Roboty elektryczne, instalacje i urządzenia w obiektach technologicznych

Zakłada się, że w projektowanych nowych obiektach wykonana zostanie instalacja z kablami i przewodami miedzianymi w układzie TN-S.

W ciągach instalacyjnych w stacji dmuchaw i na Bloku biologicznym przewiduje się stosowanie korytek wykonanych ze stali nierdzewnej, a podejścia do maszyn i urządzeń chronione zostaną rurkami izolacyjnymi typu Arota.

Każda dmuchawa, pompa i mieszadło wyposażone zostaną w obwodach głównych w wyłączniki BHP zamontowany w skrzynkach KS typu Z1 zamontowanych w ich najbliższym otoczeniu.

Skrzynki KS służyły będą również jako element połączeń kabli firmowych pomp i mieszadeł z projektowanymi kablami zasilającymi. Wszystkie obiekty wyposażone zostaną w szynę połączeń wyrównawczych z podłączeniem do niej metalowych elementów konstrukcyjnych obiektu, wyposażenia metalowego, oraz przewodu PE oraz uziemienia.

Dla Stacji dmuchaw i Bloku biologicznego przewiduje się wykonanie uziemienia otokowego taśmą FeZn30x4 mm ułożoną w ziemi na głębokości min. 60 cm.

Rezystancja tak wykonanego uziemienia nie powinna przekraczać wartości 10 oma.

Szczegółowy zakres robót elektrycznych związanych z montażem aparatury w rozdzielnicach i instalacjami elektrycznymi przedstawiono na załączonych rysunkach obiektów i schematach rozdzielnic.

4. Oświetlenie terenu Oczyszczalni ścieków

Projektuje się demontaż istniejących opraw i zamontowanie nowych latarni (7 szt.) z oprawami typu SINTRA 150 z żarówkami sodowymi energooszczędnymi o mocy 100W.

Zasilanie wyprowadzone zostanie z rozdzielnicznej głównej R09/RG kablem YKYżo 6x6mm²/1kV.

Sterowanie oświetleniem realizowane będzie fotokomórką.

5. Ochrona przepięciowa

Przewiduje się konieczność wykonania na terenie Oczyszczalni wielopoziomowej ochrony przepięciowej poprzez instalowanie ochronników przepięciowych.

We wszystkich rozdzielnicach zaleca się bezwzględną konieczność zastosowania ochronników przepięciowych II⁰ podłączonych do szyn głównych.

W układzie sieciowym TN-S zaleca się montowanie ochronników również na przewodzie neutralnym N.

6. Ochrona przeciwporażeniowa

W układzie zasilania TN-C i TN-S jako system ochrony dodatkowej przed porażeniem przyjęto:

- Urządzenia zapewniające szybkie wyłączenie uszkodzonych elementów instalacji
- Wyłączniki różnicowo-prądowe
- Połączenia wyrównawcze.

W przyjętym układzie zasilania przewiduje się każdorazowe sprawdzenie skuteczności ochrony zarówno w liniach zasilających jak i instalacjach odbiorczych.

W przyjętym układzie zasilania sprawdzono skuteczność ochrony programem PR03 6 z wynikiem pozytywnym.

7. Organizacja systemu dyspozytorskiego

Podstawowym miejscem nadzoru i sterowania urządzeniami technologicznymi przez obsługę Oczyszczalni będzie pomieszczenie Dyspozytorni w Obiekcie 09.

Poprzez zainstalowany mikroprocesorowy system sterowania, nadzoru i automatyki nadzorowana zostanie praca wszystkich projektowanych urządzeń technologicznych.

Dla zapewnienia dużej dyspozycyjności ruchowej każde urządzenie technologiczne może być sterowane również ręcznie bezpośrednio przyciskami sterowniczymi na elewacji każdej rozdzielnicy z pominięciem systemu cyfrowego.

Do systemu cyfrowego doprowadzone będą również niezbędne sygnały pomiarowe wartości fizyko- chemicznych ścieków i osadów oraz dwustanowe umożliwiające kontrolę pracy urządzeń

W ramach aplikacji systemu opracowane będą algorytmy zapewniające bezobsługową pracę urządzeń technologicznych.

Operator może w każdej chwili przejść na sterowanie ręczne dla dokonania zmian nastaw parametrów technologicznych lub ręcznego sterowania wybranym urządzeniem.

W systemie cyfrowym wydane będą układy sterowania sekwencyjnego oraz regulacji według założeń projektu technologicznego.

Prawidłowo zrealizowany, nadzorowany i eksploatowany system monitoringu i automatyki winien dać wymierne korzyści finansowe i obniżkę kosztów eksploatacji.

Dla potrzeb organizacji systemu dyspozytorskiego w zbiorczym zestawieniu kosztów zabezpieczono odpowiednie środki.

8. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401), a w szczególności Rozdział 6 Instalacje i urządzenia elektroenergetyczne.

Kierownik budowy zgodnie z art. 21a, ust. 1 i 2 ustawy Prawo Budowlane, jest obowiązany przed rozpoczęciem robót sporządzić plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

9. Obliczenia

9.1. Moc zainstalowana i obliczeniowa

Zgodnie z załączoną tabelą ogólna moc zainstalowana i obliczeniowa dla całej Oczyszczalni ścieków (obiekty projektowane, istniejące przebudowywane i istniejące pozostające bez zmiany) wynosi

$$P_i = 66,0 \text{ kW} \quad P_o = 54,0 \text{ kW}$$

Przy zastosowaniu współczynnika nakładania się obciążeń jednoczesnych obiektów i urządzeń $k_j = 0,7$

$$P_o \text{ max} = 38,0 \text{ kW}$$

i jest mniejsza od mocy podanej w Warunkach Technicznych Przyłączenia i zawartej umowie równej $P_{zam} = 94,0 \text{ kW}$.

W takiej sytuacji nie występuje potrzeba wystąpień o podanie nowych WTP

Łączne zapotrzebowanie energii elektrycznej zarówno dla potrzeb technologicznych, jak i dla potrzeb ogólnych przez te obiekty wyniesie:

$$A = 0,5 \times P_o \text{ max} \times 8760 = 0,5 \times 38,0 \times 8760 = 166,440 \text{ MWh/rok}$$

Jednostkowe zapotrzebowanie energii przy dopływie $Q_{\text{śrd}} = 500,0 \text{ m}^3/\text{d}$ ścieków

$$A = \frac{166,440}{500 \times 365} = 0,91 \text{ kWh} / \text{m}^3$$

Moc zakłóceniewa **Pzk** przyjęto w wysokości 50% mocy obliczeniowej, a dopuszczalny czas pracy mocą zakłóceniewą **Tzk = 8 godzin**.

9.2. Skuteczność ochrony – porażeniowej

Jak wspomniano w p.2.5 skuteczność ochrony p- porażeniowej sprawdzono programem obliczeniowym PROJ 6 z wynikiem pozytywnym .

9.3. Sprawdzanie spadków napięć

Spadek napięcia w linii przesyłowej ze stacji transformatorowej do rozdzielni R 09/RG

YAKY 4 x150 mm²   l=390 m   P=38,0 kW

$$10. \Delta U\% = \frac{38,0 \times 390}{55 \times 150} \times 1,1 = 1,97 \%$$

Z rozdzielni R 09/RG do rozdzielni R 07 w Stacji dmuchaw

YKYżo 5 x16 mm²   l=25 m   P=24,5 kW   I dop. kabla =60 A

$$\Delta U\% = \frac{24,5 \times 25}{80 \times 16} \times 1,2 = 0,57\% + 1,97\% = 2,54\%$$

We wszystkich pozostałych rozdzielnicach spadki napięć nie przekraczają wartości $\Delta U\% = 2,5\%$ co uważa się za wartość prawidłową

W instalacjach odbiorczych do poszczególnych urządzeń spadek napięcia nie przekracza wartości 1%.

10.1. Dobór i sprawdzenie obciążenia spalinowego zespołu prądotwórczego

Zakłada się, że spalinowy zespół prądotwórczy winien być wystarczający dla zasilania wszystkich potrzeb Oczyszczalni ścieków, a więc na $P_{\max} = 38,0$ kW

Przy tak obliczonej mocy wielkość mocy spalinowego zespołu prądotwórczego przy założonym naturalnym współczynniku mocy $\cos \varphi = 0,8$ winna wynosić:

$$\frac{P_{o \max}}{\cos \varphi} = \frac{38,0}{0,8} = 47,5 \text{ kVA}$$

Dobrano zespół prądotwórczy o mocy 55 kVA 3x230/400 V 50 Hz

Obciążenie zespołu będzie wynosiło:

$$\frac{47,5}{55} \times 100 = 86\%$$

co uważa się za wartość zalecaną i prawidłową dla tego typu urządzeń.

Opracował:
inż. Franciszek Marciniak

10.2. Tabela 1. Zestawienie mocy

Lp	Numer obiektu	Rozdzielnia zasilająca/urządzenie	Ilość [szt.]	Moc zainstalowana Pi [KW]	Moc obliczeniowa Po [KW]	Uwagi
1	Ob.07 Stacja dmuchaw	R 07				
2		Silnik główny dmuchawy 5,5 kW	3	16,5	11,0	Falownik
3		Instalacje ogólnego przeznaczenia		4,0	4,0	
4	Ob.15 Pompownia wielofunkcyjna					
5		Pompa zatapialna podająca 0,8 kW	2	1,6	0,8	
6	Ob.05 Pompownia osadu					
7		Pompa osadu 0,8 kW	3	2,4	2,4	Falownik
8	Ob.02 Pompownia ścieków	R 02				
9		Pompa ścieków 1,6 kW	2	3,2	1,6	
10		Mieszadło 1,3 kW	1	1,3	1,3	
11	Ob.01 Budynek krat	R01				
12		Pompa odwadniająca 0,5 kW	1	0,5	0,5	
13		Instalacje ogólnego przeznaczenia		4,0	3,0	
14		R 02.1				
15		Napęd kraty 0,37 kW	1	0,37	0,37	
16		Prasa śrubowa 1,1 kW	1	1,1	1,1	
17	Ob.01 Budynek techniczny, Stacja odwodnienia osadu	R 09/RG				
18		Prasa taśmowa z urządzeniami peryferyjnymi wg schematu	1 kpl	8,0	6,4	
19		Instalacje ogólnego przeznaczenia w		10,0	7,0	

		Budynku technicznym i wiacie osadu Oświetlenie terenu				
20	Ob.08 Komora tlenowej stabilizacji osadu	R 08				
21		Mieszadło 4,0 kW	1	4,0	4,0	
22		Instalacje ogólnego przeznaczenia w komorze zasuw i oświetlenie pomostu		1,0	1,0	
23	Ob.14 Zbiornik ścieków dowożonych	R 14				
24		Zasuwa z napędem elektrycznym	1	0,25	0,25	
25		Instalacje ogólnego przeznaczenia, akp i a		0,75	0,75	
26	Ob.13 Zbiornik ścieków dowożonych	R 13				
27		Instalacje ogólnego przeznaczenia, akp i a		1,0	1,0	
28	Ob.12 Magazyn osadu	R 12				
29		Instalacje ogólnego przeznaczenia, gniazda wtykowe siłowe		5,0	5,0	
30		Ogółem obiekty Oczyszczalni		66,0 kW	54,0 kW	
31		Ogółem Oczyszczalnia ścieków przy współczynniku nakładania się obciążeń jednoczesnych obiektów i urządzeń $k_j=0,7$			P_{max}= 38,0 kW	

10.3. Zestawienie projektowanych kabli zasilających NN i sterowniczo sygnalizacyjnych

Tabela 2.

Lp	Oznaczenie kabla	Typ kabla	Trasa	kabla od - do	Długość {m}	Uwagi
1	LK-10	YKYżo 5x16 mm ²	R 09/RG	R 07	20	
2	K1/D1	YKOYcek 4x4 mm ²	Rozdz. R 07	Dmuchawa D1	12	
3.	K2/D1	YKYżo 4x1,5 mm ²	Rozdz. R 07	Wentylator D1.1	12	
4.	K3/D1	YKYżo 3x1,5 mm ²	Rozdz. R 07	Wentylator D1.2	12	
5.	K4/D1	YKSY 3x1 mm ²	Rozdz. R 07	Grzejnik D1.G1	12	
6.	K1/D2	YKOYcek 4x4 mm ²	Rozdz. R 07	Dmuchawa D2	10	
7.	K2/D2	YKYżo 4x1,5 mm ²	Rozdz. R 07	Wentylator D2.1	10	
8.	K3/D2	YKYżo 3x1,5 mm ²	Rozdz. R 07	Wentylator D2.2	10	
9.	K4/D2	YKSY 3x1 mm ²	Rozdz. R 07	Grzejnik D2.G1	10	
10	K1/D3	YKOYcek 4x4mm ²	Rozdz. R 07	Dmuchawa D3	8	
11	K2/D3	YKYżo 4x1,5 mm ²	Rozdz. R 07	Wentylator D3.1	8	
12	K3/D3	YKYżo 3x1,5 mm ²	Rozdz. R 07	Wentylator D3.2	8	
13	K4/D3	YKSY 3x1 mm ²	Rozdz. R 07	Grzejnik D3.G1	8	
14	K1/P1	YKYżo 4x2,5 mm ²	Rozdz. R 07	Pompa P1/15	10	
15	K2/P1	YKSY 3x1 mm ²	Rozdz. R 07	Pompa P1/15	10	
16	K1/P2	YKYżo 4x2,5 mm ²	Rozdz. R 07	Pompa P2/15	10	
17	K2/P2	YKSY 3x1 mm ²	Rozdz. R 07	Pompa P2/15	10	
18	K1/Po1	YKOYcek 4x2,5 mm ²	Rozdz. R 07	Pompa Po1/04	20	
19	K2/Po1	YKSY 3x1 mm ²	Rozdz. R 07	Pompa Po1/04	20	
20	K1/Po2	YKOYcek 4x2,5 mm ²	Rozdz. R 07	Pompa Po2/04	20	
21	K2/Po2	YKSY 3x1 mm ²	Rozdz. R 07	Pompa Po2/04	20	
22	K1/Po3	YKOYcek 4x2,5 mm ²	Rozdz. R 07	Pompa Po3/04	20	
23	K2/Po3	YKSY 3x1 mm ²	Rozdz. R 07	Pompa Po3/04	20	
24	LK-12	YKYżo 5x6 mm ²	Rozdz. R 07	R 12	30	
25			R 02			
26	LK-02	YKYżo 5x6 mm ²	R 01	R 02	15	

27	K1/P1	YKOYcek 4x2,5 mm ²	R 02	Pompa P1/02	10	
28	K2/P1	YKSY 3x1 mm ²	R 02	Pompa P1/02	10	
29	K1/P2	YKOYcek 4x2,5 mm ²	R 02	Pompa P2/02	10	
30	K2/P2	YKSY 3x1 mm ²	R 02	Pompa P2/02	10	
31	K1/M1	YKYżo 4x2,5 mm ²	R 02	Mieszadło M1/02	20	
32	K2/M1	YKSY 3x1 mm ²	R 02	Mieszadło M1/02	20	
33			R08			
34	LK-08	YKYżo 5x6 mm ²	R 09/RG	R 08	20	
35	K1/M1	YKYżo 4x2,5 mm ²		Mieszadło M1/08	10	
36	K2/M1	YKSY 3x1 mm ²	R08	Mieszadło M1/08	10	
37			R 01			
38	LK-01	YKYżo 5x10 mm ²	R 09/RG	R 01	30	
39	LK-01.1	YKYżo 5x6 mm ²	R 01	R 01.1	10	
40	K1/P1	YKY 4x2,5 mm ²	R 01	Pompa P1/01	10	
41	LK-14	YKYżo 5x6 mm ²	R 09/RG	R 14	20	
42	LK-13	YKYżo 5x6 mm ²	R 14	R 13	20	
43	LK-O	YKYżo 5x6 mm ²	R 09/RG	Oświetlenie terenu	130	

W Tabeli nie ujęto kabli i przewodów firmowych dostarczanych wraz z urządzeniami

